

210204 - AP - Arquitectura i Política

Unitat responsable:	210 - ETSAB - Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona		
Unitat que imparteix:	756 - THATC - Departament de Teoria i Història de l'Arquitectura i Tècniques de Comunicació		
Curs:	2017		
Titulació:	GRAU EN ARQUITECTURA (Pla 2010). (Unitat docent Optativa) ARQUITECTURA (Pla 1994). (Unitat docent Optativa) GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECTURA (Pla 2014). (Unitat docent Optativa)		
Crèdits ECTS:	4	Idiomes docència:	Català

Professorat

Responsable: ZAIDA MUXI MARTINEZ - CARLOS BITRIÁN VAREA

Altres: Primer quadrimestre:
CARLOS BITRIÁN VAREA - 25
ZAIDA MUXI MARTINEZ - 25

Requisits

Haver superat Projectes V i Projectes VI.

Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura

Bàsiques:

- CB5. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posterior amb un grau alt d'autonomia.
- CB4. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- CB1. Que els estudiants hagin demostrat tenir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que derivi de l'educació secundària general, i normalment es troba a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- CB2. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que es poden demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.
- CB3. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Específiques:

- EP9. Capacitat per exercir la crítica arquitectònica.
- EP18. Coneixement adequat dels mètodes d'estudi de les necessitats socials, la qualitat de vida, l'habitabilitat i els programes bàsics d'habitatge.
- EP20. Coneixement adequat de les tradicions arquitectòniques, urbanístiques i paisatgístiques de la cultura occidental, així com els seus fonaments tècnics, climàtics, econòmics, socials i ideològics.
- EP22. Coneixement adequat de la relació entre els patrons culturals i les responsabilitats socials de l'arquitecte.
- EP24. Coneixement adequat de la sociologia, teoria, economia i història urbanes.

Genèriques:

- CG1. Conèixer la història i les teories de l'arquitectura, així com les arts, tecnologies i ciències humanes relacionades

210204 - AP - Arquitectura i Política

amb aquesta.

CG7. Comprendre les relacions entre les persones i els edificis i entre aquests i el seu entorn, així com la necessitat de relacionar els edificis i els espais situats entre ells en funció de les necessitats i de l'escala humana.

CG3. Conèixer l'urbanisme i les tècniques aplicades en el procés de planificació.

Transversals:

CT4. Comunicació oral i escrita: Comunicar-se de forma oral i escrita amb altres persones sobre els resultats de l'aprenentatge, de l'elaboració del pensament i de la presa de decisions; participar en debats sobre temes de la pròpia especialitat.

CT2. Sostenibilitat i compromís social: Conèixer i comprendre la complexitat dels fenòmens econòmics i socials típics de la societat del benestar; capacitat per relacionar el benestar amb la globalització i la sostenibilitat; habilitat per usar de forma equilibrada i compatible la tècnica, la tecnologia, l'economia i la sostenibilitat.

CT5. Treball en equip: Ser capaç de treballar com a membre d'un equip, ja sigui com un membre més o realitzant tasques de direcció amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos que tinguin en compte els recursos disponibles.

CT1. Emprenedoria i innovació: Conèixer i comprendre l'organització d'una empresa i les ciències que marquen la seva activitat; capacitat per comprendre les regles laborals i les relacions entre la planificació, les estratègies industrials i comercials, la qualitat i el benefici.

CT6. Ús solvent dels recursos de la informació: Gestionar l'adquisició, l'estructuració, l'anàlisi i la visualització de dades i informació de l'àmbit d'especialitat, i valorar de forma crítica els resultat d'aquesta gestió.

Metodologies docents

Activitats presencials	Hores/setmana
Lliçó magistral/mètode expositiu	1
Classe expositiva participativa	0,5
Classes pràctiques	1
Seminaris/tallers	0,5
Activitats no presencials	
Treball autònom	56 hores/semestre

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Aquest curs analitzarà de manera històrica i sistemàtica les relacions entre l'arquitectura i l'urbanisme amb la política i la societat, portant-les fins a l'actualitat, de l'economia globalitzada i la recerca de la sostenibilitat: la justícia ambiental.

Aquestes relacions són extremadament complexes, com una multitud de fines capes de pell que s'interrelacionen i, sovint, s'amaguen unes a les altres. L'assignatura vol intentar analitzar i aixecar algunes d'aquestes capes, sempre interpenetrades, per tant amb implicacions entre elles, desvelant cada un dels temes contemporanis que relacionen arquitectura i poder, urbanisme i societat. L'objectiu serà prendre dos conceptes clàssics i substancials en l'existència humana en la societat, com ciutat i política, i els relacionar-los amb el context de les societats contemporànies.

210204 - AP - Arquitectura i Política

Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 100h	Hores grup gran:	44h	44.00%
	Hores aprenentatge autònom:	56h	56.00%

Continguts

Arquitectura i política	Dedicació: 100h Grup gran: 44h Aprenentatge autònom: 56h
<p>Descripció:</p> <p>Setembre: "Històries"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Introducció als conceptes: ciutat i política; globalització i sostenibilitat. La funció social de l'intel·lectual i del tècnic. 2. Les relacions entre arquitectura i poder al segle XIX: de Jeremy Bentham i J.N.L. Durand a William Morris i John Ruskin. 3. Urbanisme i política: de "El arquitecto en la lucha de clases" de Hannes Meyer a les "estrellas de la arquitectura". 4. L'estètica del consum i l'arquitecte liberal: estratègies de postguerra. 5. L'arquitecte com a sociòleg: Le Corbusier, Louis Kahn, Robert Venturi/Denise Scott Brown i Rem Koolhaas. <p>Octubre: "Móns".</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. La globalització: els moviments migratoris i les TIC. El concepte de la modernitat líquida. 7. Les fronteres calentes. 8. Univers rizomàtic. 9. Món "postchernóbil". 10. Vida basura o Slow Food. <p>Novembre "Metròpolis".</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. L'urbanisme tardoracionalista: de la Carta d'Atenes a la ciutat genèrica. 12. Ciutats de slums: México D.F., Sao Paulo, Caracas, Delhi, Mumbai, etc. 13. Ciutats alternatives: Curitiba ecologista, Seattle antiglobalització, Bogotà reinventada. 14. Turisme, la tematització de les ciutats. 15. Crítica al model Barcelona. Desembre "Vulnerabilitats i alternatives". 16. Traumes urbans: l'esborrat de la memòria i la defensa de la memòria dels moviments urbans. 17. El problema de l'habitatge: habitatges buits i neofeudalisme immobiliari. El dret a la qualitat de l'habitatge. 18. Els exclosos. Geografia dels "sense sostre": La fugida del món agrari. Els subjectes del sofriment. La veu dels subalterns. 19. Entre la cultura institucional i la societat civil: el compromís. 20. Urbanisme alternatiu i crítica postmarxista. 	

210204 - AP - Arquitectura i Política

Sistema de qualificació

Sistema d'avaluació	Avaluació continuada (%)	Avaluació final (%)
Proves de resposta llarga		100%
Presentacions orals	25%	
Treballs i exercicis individuals	25%	
Treballs i exercicis en grup	50%	

Avaluació continuada

L'avaluació continuada es farà a partir del treball que desenvoluparà l'estudiantat durant el curs, mitjançant el lliurament de treballs o la realització de proves escrites i/o orals, segons els criteris i calendari que s'estableixin.

Avaluació final

Si l'avaluació continuada no és positiva es podrà realitzar una segona avaluació que consistirà en una prova final de caràcter global en el format que s'estableixi d'acord amb el criteri del professorat responsable (prova escrita o oral i/o lliurament de treballs).

Normes de realització de les activitats

L'avaluació es basa en el seguiment de les pràctiques del curs, a la seva exposició oral i a la seva presentació gràfica, així com la innovació i la transversalitat als mètodes de recerca com a les presentacions. Es valora de manera molt positiva el treball continuat.

210204 - AP - Arquitectura i Política

Bibliografia

Bàsica:

- Montaner, J.M.; Muxí, Z. *Arquitectura y política: ensayos para mundos alternativos*. Barcelona: Gustavo Gili, 2011. ISBN 9788425224379.
- Montaner, J.M. *Sistemas arquitectónicos contemporáneos*. Barcelona: Gustavo Gili, 2008. ISBN 9788425221903.
- Urbanisme i gènere: una visió necessària per a tothom = Urbanismo y género: una visión necesaria para todos. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2006. ISBN 8498031400.
- Lefebvre, H. *El derecho a la ciudad*. Barcelona: Península, 1969.
- Davis, M. *City of quartz: excavating the future in Los Angeles*. New York: Vintage Books, 1992. ISBN 0679738061.
- Davis, M. *Ciudad de cuarzo: arqueología del futuro en Los Ángeles*. Madrid: Lengua de trapo, 2003. ISBN 8489618941.

Complementària:

- Appadurai, A. *Modernity at large : cultural dimensions of globalization*. Minneapolis; London: University of Minnesota Press, 1996. ISBN 0816627932.
- Arendt, H. *La condición humana*. Barcelona: Paidós, 2005. ISBN 8449318238.
- Casanovas, R.; Ciocchetto, A.; Fonseca, M.; Guutiérrez Valdívía, B.; Muxí, Z. "La arquitectura y el urbanismo con perspectiva de género". *Feminismo/s* [en línia]. Núm. 17, junio 2011 [Consulta: 10/06/2015]. Disponible a: <<http://web.ua.es/es/cem/publicaciones/revista-feminismo-s.html>>.
- Caveri, C. *Una frontera caliente: la arquitectura americana entre el sistema y el entorno*. Buenos Aires: Syntaxis, 2002. ISBN 987987711X.
- Davis, M. *Planet of slums*. London: Verso, 2007. ISBN 9781844671601.
- Davis, M. *Planeta de tugurios*. Madrid: Lengua de trapo, 2008.
- Deleuze, G.; Guattari, F. *Mil mesetas: capitalismo y esquizofrenia*. Valencia: Pre-textos, 1988. ISBN 8485081951.
- Derrida, J. *Espectros de Marx: el estado de la deuda, el trabajo del duelo y la nueva internacional*. 4ª ed. Madrid: Editorial Trotta, 2003. ISBN 8481640646.
- Hayden, D. *The Power of place: urban landscapes as public history*. Cambridge, Mass: MIT Press, 1995. ISBN 0262082373.
- Montaner, J. M. *Repensar Barcelona* [en línia]. Barcelona: Edicions UPC, 2003 [Consulta: 10/06/2015]. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2099.3/36770>>. ISBN 8483017008.
- Muxí, Z. *La arquitectura de la ciudad global*. Barcelona: Gustavo Gili, 2004. ISBN 8425215609.
- Ética ecológica: propuestas para una reorientación. Montevideo: Nordan-Comunidad, 2004. ISBN 8474266971.